

3.2.7. Ochrona środowiska

Nadrzędnym celem państwa w obszarze ochrona środowiska jest realizacja polityki ekologicznej państwa. Założenia tej polityki w 2009 r. wypełniano poprzez wykonywanie następujących zadań:

Kształtowanie bioróżnorodności, czyli zachowanie różnorodności biologicznej oraz zapewnienie jej trwałości i możliwości rozwoju m.in. poprzez:

- objęcie zasięgiem sieci Natura 2000 obszarów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt cennych przyrodniczo dla kraju oraz Europy, jak również przeprowadzenie prac badawczo informacyjnych związanych z projektowaniem i prowadzeniem ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000,
- zachowanie i kształtowanie procesów przyrodniczych przebiegających w ekosystemach, w tym wykonywanie zabiegów ochronnych w parkach narodowych, parkach krajobrazowych, rezerwach przyrody i innych naturalnych obszarach i obiektach chronionej przyrody,
- rozwijanie zrównoważonej wielofunkcyjnej gospodarki leśnej oraz ochronę ekosystemów leśnych, w tym realizację Krajowego Programu Zwiększania Lesistości, sporządzanie planów zalesień gruntów porolnych, prowadzenie monitoringu stanu zasobów leśnych, sporządzanie inwentaryzacji leśnych i wielkoobszarowej inwentaryzacji lasów.

Gospodarowanie zasobami wodnymi oznaczające zintegrowane zarządzanie gospodarowaniem wodami i podejmowanie działań umożliwiających zaspokajanie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód, osiąganie i utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów wodnych oraz podnoszenie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy.

Powyższe cele realizowane były poprzez wdrażanie działań wynikających z harmonogramów Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy Powodziowej, dalszą realizację programów wieloletnich: „Program Budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010” oraz „Program dla Odry –2006”.

Kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego i przeciwdziałanie zmianom klimatu, którego celem było ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wyniku ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, eliminacji produkcji i zużycia substancji niszczących warstwę ozonową, oszczędzania surowców i energii, wzrostu wytwarzanej energii ze źródeł odnawialnych oraz wdrażania systemu handlu uprawnieniami do emisji przy pomocy Krajowego Administratora Systemu Handlu Emisjami.

Ochrona gleb, zasobów kopalin i wód podziemnych w wyniku rozpoznania budowy geologicznej kraju, w tym zasobów złóż kopalin. Zadania były realizowane przede wszystkim poprzez prowadzenie prac geologicznych o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, zwłaszcza dla odnowienia bazy surowcowej kraju i ustalenia zasobów złóż kopalin, bilansowanie złóż zasobów, bilansowanie i ochronę wód podziemnych, gromadzenie oraz udostępnianie danych i dokumentów geologicznych służących praktycznym zastosowaniom, ochronę funkcji gleb i przywrócenie gleb do stanu właściwego przez rekultywację terenów zdegradowanych, zabezpieczenie osuwisk, udostępnianie danych i dokumentów geologicznych służących praktycznym zastosowaniom, prowadzenie rejestru obszarów górniczych oraz promocję i upowszechnianie osiągnięć w dziedzinie geologii.

Zapobieganie powstawaniu odpadów i racjonalne gospodarowanie odpadami

Zapewnienie racjonalnej gospodarki odpadami realizowano poprzez kształtowanie i wykonywanie polityki państwa w zakresie gospodarki odpadami, zapobieganie powstawaniu odpadów, ograniczanie ich wpływu na środowisko, odzysk i unieszkodliwianie.

Rozbudowa infrastruktury ochrony środowiska poprzez realizację przedsięwzięć dostosowujących przedsiębiorstwa do wymogów środowiska, realizację celów wynikających z zapisów Memorandów Finansowych związanych z Komisją Europejską dla projektów Funduszu Spójności, realizację zadań wynikających, z Memorandów of Understanding MF EOG i NMF, Polsko-Szwajcarskiej Ramowej Umowy Bilateralnej oraz zapisów Programów Instytucjonalnych i innych programów pomocowych.

Kontrola i monitoring stanu środowiska, którego celem było wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska i utrzymanie standardów jakości środowiska, przeciwdziałanie poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków, a także poprawa stanu środowiska.

Informatyzacja działalności i budowa społeczeństwa informacyjnego, zapewnienie równomiernego rozwoju kraju, tworzenie i koordynacja polityki poprzez elektroniczne udostępnianie informacji o środowisku, poprawę zdolności administracyjnej, usprawnienie działania instytucji zaangażowanych w proces realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko poprzez koordynację realizacji NSRO 2007-2013 oraz zarządzanie programami operacyjnymi, a także realizację obowiązków konstytucyjnych z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

Na powyższe zadania oraz na pozostałe działania związane z polityką ekologiczną państwa, (m. in. bieżące funkcjonowanie Ministerstwa Środowiska, gospodarkę wodno-ściekową, pomoc techniczną na wdrażanie inwestycji środowiskowych, edukację ekologiczną i promocję, współpracę międzynarodową w zakresie ochrony środowiska) z budżetu Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Gospodarki oraz z budżetów wojewodów

przeznaczono środki w łącznej kwocie 1.395.851 tys. zł, w tym 526.469 tys. zł na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej.

Środki przeznaczono na:

- gospodarowanie zasobami wodnymi – 436.266 tys. zł, w tym na finansowanie:
 - kosztów funkcjonowania i realizowanych zadań przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (14.718 tys. zł) i regionalne zarządy gospodarki wodnej (343.444 tys. zł) – 358.162 tys. zł,
 - wydatków związanych z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych – 46.675 tys. zł,
 - składek do organizacji międzynarodowych wynikających z członkostwa Polski w organizacjach międzynarodowych., m.in. EUMETSAT (Europejskiej Organizacji ds. Eksploatacji Satelitów Meteorologicznych), Międzynarodowej Komisji Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem – 5.973 tys. zł,
 - zadań Państwowej Służby Hydrologicznej i Meteorologicznej – 23.082 tys. zł.
- kształtowanie bioróżnorodności – 212.622 tys. zł, w tym na:
 - działalność i funkcjonowanie 23 parków narodowych (77.715 tys. zł), parków krajobrazowych (18.621 tys. zł) oraz usuwanie skutków klęsk żywiołowych w parkach narodowych (938 tys. zł) – 97.274 tys. zł,
 - działalność i funkcjonowanie Centrum Informacji o Środowisku oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska i 16 Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska – 102.424 tys. zł,
 - utrzymanie pomników przyrody oraz pozostałe zadania z zakresu ochrony przyrody – 492 tys. zł,
 - ochronę i zrównoważony rozwój lasów oraz powiększanie zasobów leśnych – 11.259 tys. zł,
 - urzędową kontrolę produkcji i obrotu leśnym materiałem rozmnożeniowym – 1.133 tys. zł,
- kontrolę i monitoring stanu środowiska z przeznaczeniem na finansowanie kosztów funkcjonowania i realizowanych zadań przez Inspekcję Ochrony Środowiska – 167.133 tys. zł,
- pozostałe działania związane z ochroną środowiska i realizacją polityki ekologicznej państwa – 578.450 tys. zł, w tym:
 - dotacje celowe i rozwojowe dla Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 460.404 tys. zł,

- wydatki związane z utrzymaniem i działalnością centrali Ministerstwa Środowiska – 58.066 tys. zł,
- wydatki związane z funkcjonowaniem szkół leśnych i internatów kształcących kadry na potrzeby leśnictwa – 40.848 tys. zł,
- usuwanie skutków klęsk żywiołowych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej – 9.957 tys. zł,
- finansowanie prac geologicznych o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, gromadzenie oraz udostępnianie danych i dokumentów geologicznych służących praktycznym zastosowaniom, prowadzenie rejestru obszarów górniczych – 4.298 tys. zł.